

Кіш Біанка Карлівна,
магістр зі спеціальності «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Головачко В.М.,**
Мукачівського державного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Організація та облік праці на підприємстві сприяє підвищенню продуктивності праці, зміцненню трудової дисципліни, підвищенню якості виробництва продукції.

Організація обліку праці та її оплати – одна з найбільш складних ділянок роботи, що потребує точних і оперативних даних і здійснення контролю за використанням трудових ресурсів [5].

Дослідженню питання нарахування заробітної плати присвячені численні праці багатьох вчених: В.Т. Александрова, П.Й. Атамаса, Ф.Ф. Бутинця, Р.Т. Джоги, І.О. Кондратюк, С.В. Левицької, В.І. Лемішовського, О.О. Лондаренка, С.В. Свірка, В.В. Петруніної, Л.М. Сінельник, І.Т. Ткаченко та інших.

Основою організації оплати праці на підприємстві є тарифна система, яка включає: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники) [1].

Тарифна сітка – це інструмент диференціації оплати праці залежно від його складності для різних груп працівників - включає кількість розрядів і відповідні їм тарифні коефіцієнти в абсолютному або відносному виразі.

Тарифна ставка – елемент тарифної сітки, який визначає годинний (денний або місячний) розмір праці працівника залежно від складності виконуваних робіт або його кваліфікації (присвоєного йому тарифного розряду).

Схеми посадових окладів – це повний перелік найменувань посад, необхідних для нормального функціонування підприємства, з кожної із яких визначено розміри посадових окладів [7].

Посадові оклади (тарифні ставки) за розрядами Єдиної тарифної сітки визначаються шляхом множення окладу (ставки) працівника 1 тарифного розряду

на відповідний тарифний коефіцієнт. Посадові оклади на 2017 рік показані в табл. 2.1 [3].

Таблиця 1

Посадові оклади на 2017 рік [3]

Розряди	Коефіцієнт підвищення окладу	з 01.01.2017р. по 30.04.2017р.	з 01.01.2017р. по 30.04.2017р.	з 01.01.2017р. по 30.04.2017р.
		Оклад (тарифна ставка) згідно розряду	Оклад (тарифна ставка) згідно розряду	Оклад (тарифна ставка) згідно розряду
Мінімальний посадовий оклад (тарифна ставка), грн.		1600	1684	1762
1	1,00	1600	1684	1762
2	1,09	1744	1836	1921
3	1,18	1888	1987	2079
4	1,27	2032	2139	2238
5	1,36	2176	2290	2396
6	1,45	2320	2442	2555
7	1,54	2464	2593	2713
8	1,64	2624	2762	2890
9	1,73	2768	2913	3048
10	1,82	2912	3065	3207
11	1,97	3152	3317	3471
12	2,12	3392	3570	3735
13	2,27	3632	3823	4000
14	2,42	3872	4075	4264
15	2,58	4128	4345	4546
16	2,79	4464	4698	4916
17	3,00	4800	5052	5286
18	3,21	5136	5406	5656
19	3,42	5472	5759	6026
20	3,64	5824	6130	6414
21	3,85	6160	6483	6784
22	4,06	6496	6837	7154
23	4,27	6832	7191	7524
24	4,36	6976	7342	7682
25	4,51	7216	7595	7947

Для робітників, спільних для всіх бюджетних установ та організацій, встановлено місячні оклади залежно від рівня кваліфікації роботи:

- проста некваліфікована або допоміжна робота (1 - 2 розряд);
- малокваліфікована робота (1 - 3 розряд);

- кваліфікована (складна робота) (2 - 5 розряд);
- висококваліфікована (особливо складна та відповідальна) робота (3 - 8 розряд) [5].

Тарифно-кваліфікаційні характеристики містять виробничі характеристики робіт, що виконуються на підприємствах, і перелік всіх професій і кваліфікацій, що зустрічаються в галузях виробництва, а також вимоги, що пред'являються до робочих даної кваліфікації у відношенні професійних знань і виробничих навичок. Прості роботи віднесені до низьких, складні - до високих розрядів.

Для нарахування заробітної плати використовують рахунок № 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», який має такі субрахунки:

- 661 «Розрахунки за заробітною платою»,
- 662 «Розрахунки з депонентами»,
- 663 «Розрахунки за іншими виплатами».

За дебетом субрахунку 661 відображають утримання із заробітної плати та виплату заробітної плати, за кредитом — нарахування заробітної плати.

Поняття мінімальної зарплати в Україні регулюється ст. 95 Кодексу законів про працю України [4] та ст. 3 Закону України «Про оплату праці» [6]. Відповідно до цих статей, мінімальна заробітна плата - це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, а також погодинну норму праці (обсяг робіт). Розмір мінімальної заробітної плати визначається Законом України про Державний бюджет на поточний рік. Мінімальна заробітна плата в Україні за 2017 рік становить 3200 грн. [6]. Мінімальна заробітна плата може включати більшість доплат, надбавок, інших компенсаційних та заохочувальних виплат. При нарахуванні заробітної плати потрібно також керуватися положеннями Закону України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР, Постановою КМУ «Про затвердження порядку обчислення середньої заробітної плати» від 08.02. 1995 р. № 100 та окремими статтями Кодексу законів про працю України.

Основні бухгалтерські проведення щодо нарахування заробітної плати наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2

Основні проведення по нарахуванню заробітної плати

№ п/п	Найменування господарської операції	Бухгалтерська кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1.	Нарахована заробітна плата за ремонт основних засобів робітникам основного й допоміжного виробництв.	23	661
2.	Нарахована заробітна плата інженерно-технічним працівникам і адміністративному персоналу.	91, 92	661
3.	Нарахована заробітна плата за роботи, що належать до витрат майбутніх періодів.	39	661
4.	Нарахована заробітна плата працівникам, зайнятим збутом і реалізацією продукції.	93	661
5.	Нарахована оплата, пов'язана з виправленням браку продукції.	24	661
6.	Нарахована заробітна плата торговим працівникам, працівникам посередницьких підприємств.	92, 93, 94	661
7.	Нараховані суми оплати праці, пов'язані з операціями по вибуттю (реалізації) основних засобів.	972	661
8.	Нараховані суми за рахунок відрахувань на соціальне страхування (за лікарняними листками та ін.).	652	661
9.	Нестачі, раніше віднесені за рахунок винних осіб, списані за рахунок підприємства.	92	661
10.	Нараховані суми оплати праці робітникам основного виробництва.	23	661

Нараховуючи заробітну плату у 2017 р. потрібно брати до уваги наступні критерії [4]:

1. Якщо працівник виконав місячну норму праці, роботодавець зобов'язаний нарахувати зарплату не менше 3200 грн. Якщо ж зарплату нараховано в меншому розмірі (у т. ч. через періодичність виплат), потрібно здійснити доплату до 3200 грн.

2. Відпускні, лікарняні, декретні, як і оплату за середнім заробітком в інших випадках, не ураховуємо при забезпеченні гарантованого мінімального розміру зарплати, оскільки це виплати за невідпрацьований час.

3. Не враховують до зарплати для забезпечення її мінімального розміру:
 - доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я;

- доплати за роботу в нічний та надурочний час;
- виплати за роз'їзний характер робіт;
- премії до святкових і ювілейних дат.

Підставою для нарахування заробітної плати є таблиць обліку робочого часу. Облік відпрацьованого часу, в залежності від умов праці, може вестись в годинах або в днях [2]. Відповідно, й місячні норми робочого часу в Україні встановлюються в годинах та в днях [4].

Отже, нарахування заробітної плати найбільш складна та трудомістка. Помилка у нарахуванні заробітної плати, призводить до цілої серії помилок і порушень, які є найважчими за своїми наслідками. Є тільки один спосіб уникнути таких помилок - абсолютно точно знати, як проводити будь-які розрахунки, які пов'язані із заробітною платою. Питання нарахування заробітної плати займає особливе місце в роботі бухгалтерії кожного підприємства.

Список використаної літератури:

1. Волкова І. А. Фінансовий облік - 2 (CD) : Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ / І. А. Волкова. – К: ЦУЛ, 2012. С. 122-136.
2. Економіка підприємства : Підручник / Швиданенко Г.О., Васильков В. Г., Гончарова Н.П. [та ін.] ; за заг. ред. Г.О. Швиданенко. – К. : КНЕУ, 2013. – С. 201.
3. Журнал «Головбух». [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://www.golovbukh.ua/article/6008-qqq-17-m1-03-01-2017-diniy-sotsalnyi-vnesok-u-2017-rots>.
4. Кодекс законів про працю України. [Електронний ресурс] // Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08.
5. Основи економічної теорії / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С. Шевченко. – Харків : Право, 2013. – С. 86-93.
6. Про оплату праці : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 719-VII[Електронний ресурс]. // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/108>.
7. Розрахунки з персоналом з оплати праці // Дебет-Кредит. – 2015. – №48. – [Електронний ресурс]. // Режим доступу: <http://www.dtk.com.ua>.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>